

รางวัลการทูตสาธารณะประจำปี ๒๕๖๗

Thailand's Public Diplomacy Award 2024 (TPDA2024)

ตามที่กระทรวงการต่างประเทศและมูลนิธิไทยได้ประกาศเปิดรับการเสนอชื่อเพื่อการมอบรางวัลการทูตสาธารณะประจำปี ๒๕๖๗ จำนวน ๑ – ๓ รางวัล ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ – ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๗ เป็นเวลาทั้งสิ้น ๓ เดือน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) เชิดชูเกียรติบุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กร ไม่ว่าจะสัญชาติไทยหรือต่างประเทศ ซึ่งได้สร้างชื่อเสียง เกียรติภูมิ และภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศไทย คนไทย และความเป็นไทย จนเป็นที่ประจักษ์ในหมู่ชาวต่างประเทศอย่างมีนัยสำคัญ (๒) เป็นแรงบันดาลใจให้บุคคล กลุ่มบุคคล หรือองค์กรเหล่านั้นได้ประกอบกิจกรรมของตนต่อไป และ (๓) ส่งเสริมให้สาธารณชนได้รับรู้ว่าประชาชนทั่วไปสามารถมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการทูตสาธารณะของไทย นั้น

เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ คณะกรรมการมูลนิธิไทยได้มีมติเห็นชอบให้ถวายรางวัลการทูตสาธารณะประจำปี ๒๕๖๗ แต่ **พระพรหมพัชรญาณมุนี (ณอน ไมเคิล ชยสาโร)** และมอบรางวัลแก่นายสมเถา สุจริตกุล และ สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ รวมทั้งสิ้น ๓ รางวัล ด้วยบทบาทและผลงานอันโดดเด่น ดังนี้

๑. พระพรหมพัชรญาณมุนี (ณอน ไมเคิล ชยสาโร)

พระพรหมพัชรญาณมุนี หรือพระอาจารย์ชยสาโร เป็นชาวอังกฤษโดยกำเนิด มีความสนใจในพระพุทธศาสนาตั้งแต่เยาว์วัย และได้เริ่มปฏิบัติธรรมกับพระพรหมวชิรญาณ (โรเบิร์ต สุเมโธ) ในปี ๒๕๒๑ หลังจากถือเพศเป็นอนาคาริก (นุ่งขาวห่มขาวถือศีลสืบ) อยู่กับพระอาจารย์สุเมโธเป็นเวลาหนึ่งพรรษา (สามเดือน) ท่านได้เดินทางมายังประเทศไทยและฝากตัวเป็นศิษย์กับพระโพธิญาณเถร (หลวงพ่ocha สุภโท) เจ้าอาวาส วัดหนองป่าพง จังหวัดอุบลราชธานี และได้บวชเป็นพระเมื่ออายุ ๒๒ ปี

ตลอดระยะเวลาที่สืบทอดปฏิบัติธรรม ท่านได้ปฏิบัติภารกิจมากมายเพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้แก่ชาวไทยและชาวต่างชาติ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ผ่านการสนทนาธรรม และนำปฏิบัติกรรมฐาน ณ สำนักสงฆ์บ้านไร่ทอสี อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นจำนวนมากมาเข้าร่วม รวมถึงการเดินทางไปหลายเมืองในหลายประเทศ รวมแล้วมากกว่า ๑๘ ประเทศ เพื่อบรรยายพุทธธรรม อาทิ เดินทางไปบรรยายธรรมที่ประเทศจีน สหรัฐอเมริกา อังกฤษ อิตาลี กатар มาเลเซีย อินเดีย และภูฏาน

ในด้านงานเขียน พระอาจารย์ชยสาโรมีผลงานหนังสือกว่า ๑๐๐ เล่มเกี่ยวกับพระพุทธศาสนาเถรวาทไทย ทั้งที่เป็นหนังสือถ่ายทอดหลักธรรม ข้อปฏิบัติในชีวิตประจำวัน และหนังสือชีวประวัติคำสอนของหลวงพ่ocha ผู้เป็นพระอาจารย์ของท่าน โดยเขียนเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งภายหลังได้รับการแปลเป็นภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาสเปน และภาษาอิตาลี ทั้งนี้

มูลนิธิไทย **Thailand Foundation**

หนังสือของท่านบางเล่มได้เป็นที่รู้จักดีในหมู่ชาวต่างชาติที่สนใจในพระพุทธศาสนาและการเจริญสติทำสมาธิ ภาวนา อาทิ Stillness Flowing และ Without and Within ที่ได้เผยแพร่ในห้องพักโรงแรมชั้นนำในประเทศไทยหลายแห่ง

หลักธรรมคำสอนของพระอาจารย์ชยสาโรได้รับการเผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัลหลายช่องทาง เช่น เว็บไซต์ 'ธรรมะ โดย พระอาจารย์ชยสาโร' ซึ่งจัดทำขึ้นในนามของมูลนิธิปัญญาประทีป รวมถึงช่องทางดิจิทัลอื่น ๆ ได้แก่ ยูทูบ เฟสบุ๊ก พอดคาสท์ อินสตาแกรม ในชื่อเดียวกัน ซึ่งมีผู้ติดตามรวมแล้วกว่า ๓ แสนราย ทั้งนี้ ในยูทูบมีผู้ฟังพระธรรมเทศนากว่า ๑๔ ล้านครั้ง เป็นเวลากว่า ๓.๘ ล้านชั่วโมง

นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๓ พระอาจารย์ชยสาโรได้รับพระราชทานสัญญาบัตรไทยเป็นกรณีพิเศษด้วยเหตุผลที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่าท่านได้มี “บทบาทสำคัญในการเผยแผ่ธรรมะในประเทศไทยและนานาชาติ... ถือเป็นผู้ทำคุณประโยชน์เป็นพิเศษต่อประเทศไทยและพระพุทธศาสนา” และในปี ๒๕๖๗ ได้รับโปรดเกล้าฯ สถาปนาให้ขึ้นเป็นพระพรหมพัชรญาณมุนี

คณะกรรมการมูลนิธิไทยจึงเห็นสมควรถวายรางวัลการทูตสาธารณะประจำปี ๒๕๖๗ แต่พระอาจารย์ชยสาโร เนื่องจากบทบาทอันสำคัญของท่านในการจรรโลงและเผยแผ่พระพุทธศาสนาเถรวาทไทยออกไปอย่างแพร่หลายและต่อเนื่อง ทำให้ชาวต่างชาติเกิดความสนใจในพุทธธรรม และเดินทางเข้ามาศึกษาหลักคำสอนในประเทศไทย ภารกิจของท่านยังช่วยส่งเสริมให้นานาชาติเห็นถึงอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และจิตวิญญาณของความเป็นไทยผ่านพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวทางจิตใจที่สำคัญของชาวไทย

๒. สยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์

สยามสมาคมฯ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๔๔๗ โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงรับสยามสมาคมไว้ในพระราชูปถัมภ์ และยังได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ ที่ทรงรับสยามสมาคมไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์มาจนถึงปัจจุบัน สยามสมาคมฯ เป็นองค์กรหลักของไทยองค์กรหนึ่งที่รวบรวมความรู้ในสาขาวิชา ศิลปวัฒนธรรม สังคมวิทยา มานุษยวิทยา และประวัติศาสตร์ของประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มาเป็นระยะเวลา ๑๒๐ ปี โดยเป็นแหล่งที่ตีพิมพ์งานวิจัยและงานเขียนที่ได้รับการอ้างอิง สืบค้น และค้นคว้าในวงวิชาการระหว่างประเทศอย่างแพร่หลาย อีกทั้งเป็นที่รวบรวมนักวิชาการด้านไทยศึกษา และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษาที่สำคัญหลายท่าน อาทิ พระยาอนุมานราชธน David K. Wyatt ส. ศิวรักษ์ และ Chris Baker

สยามสมาคมฯ ตีพิมพ์วารสาร ๒ ฉบับที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก ได้แก่ วารสาร The Journal of the Siam Society (JSS) ซึ่งเน้นเนื้อหาด้านมนุษยศาสตร์ของไทยและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และตีพิมพ์อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี ๒๔๔๗ จนถึงปัจจุบัน และวารสาร The Natural History Bulletin of the Siam Society (NHBS) ซึ่งเน้นเนื้อหาด้านธรรมชาติวิทยาของไทย วารสารทั้งสอง

เล่มนี้มีให้อ่านในห้องสมุดชั้นนำทั่วโลก นอกจากนี้ ยังตีพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย เป็นภาษาอังกฤษหลายเล่ม

ในด้านการเก็บรักษาและต่อยอดองค์ความรู้ สยามสมาคมฯ ให้บริการห้องสมุด สำหรับนักวิชาการทั่วโลกในการค้นคว้า วิจัย และพัฒนาความรู้ใหม่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทย และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จัดการศึกษาสัญจร (study trip) เป็นภาษาอังกฤษให้แก่ชาวต่างประเทศที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยโดยนำชมโบราณสถานสำคัญทั่วประเทศไทย และจัดการบรรยายแลกเปลี่ยนด้านวิชาการ และด้านวัฒนธรรมเป็นประจำ เฉลี่ยปีละ ๒๕ – ๓๐ ครั้ง อีกทั้งยังจัดการแสดงทางวัฒนธรรมอยู่เป็นประจำ ทุกเดือน

ในด้านความร่วมมือกับต่างประเทศ สยามสมาคมฯ ได้ก่อตั้งแผนก “พิทักษ์มรดกสยาม” (The Siamese Heritage Trust - SHT) เมื่อปี ๒๕๕๔ เพื่อพิทักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของประเทศไทย รวมทั้งได้ทำงานร่วมกับหลากหลายองค์การระหว่างประเทศ อาทิ ได้นำเสนอประเทศไทยในงานประชุมนานาชาติ The Pan Asia Conference on “Heritage Protection: The Asian Experience” เมื่อปี ๒๕๖๒ นอกจากนี้ สยามสมาคมฯ เป็นสมาชิกก่อตั้งกลุ่มพันธมิตรมรดกทางวัฒนธรรมแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Southeast Asian Cultural Heritage Alliance - SEACHA) และรับหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการของ SEACHA ระหว่างปี ๒๕๖๒-๒๕๖๗ ยิ่งกว่านั้น บันทึกการประชุมคณะกรรมการสยามสมาคมในพระบรมราชูปถัมภ์ พ.ศ. ๒๔๔๗-๒๕๔๗ ยังได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกความทรงจำแห่งโลกในทะเบียนนานาชาติโดย UNESCO ในปี ๒๕๕๖ อีกด้วย สะท้อนถึงการยอมรับถึงการดำเนินงานอันยาวนานของสยามสมาคมฯ จากองค์การระหว่างประเทศ

คณะกรรมการมูลนิธิไทยจึงเห็นสมควรมอบรางวัลการทูตสาธารณะประจำปี ๒๕๖๗ ให้แก่สยามสมาคมฯ ด้วยเล็งเห็นถึงบทบาทที่สำคัญและยาวนานต่อเนื่องกว่า ๑๒๐ ปีของสยามสมาคมฯ ในการอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกวัฒนธรรมไทย ผ่านการเป็นแหล่งรวบรวมและนำเสนอความรู้เกี่ยวกับศิลปะ วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของไทยสู่สายตาของชาวต่างประเทศ รวมถึงส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ในวงการวิชาการอย่างต่อเนื่อง และทำหน้าที่เป็นสะพานเชื่อมความสัมพันธ์ระดับประชาชนจากหลากหลายวัฒนธรรมและระดับสถาบันสู่สถาบันผ่านการเป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนทางวิชาการระหว่างประชาชนไทยและชาวต่างประเทศ ถือว่าสยามสมาคมฯ ได้ทำให้วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ไทยเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย และเสริมสร้างบทบาทของไทยในแวดวงวิชาการของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๓. นายสมเถา สุจริตกุล

นายสมเถา สุจริตกุล (นามปากกา S.P. Somtow) เป็นศิลปินอาวุโสผู้มีผลงานและได้รับการยอมรับเป็นที่ประจักษ์ในสาขาดนตรี ภาพยนตร์ และวรรณกรรม ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ และได้สร้างสรรค์ผลงานมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลามากกว่า ๕๐ ปี ในด้านงานดนตรี นายสมเถาฯ ในวัย ๑๙ ปี ได้ประพันธ์เพลง Holland Symphony ถวายสมเด็จพระราชินียูเลียนาแห่งเนเธอร์แลนด์สำหรับงาน Jubilee ของพระองค์ หลังจากนั้นยังได้อำนวยเพลงดังกล่าวด้วยตนเองออกอากาศในสถานีโทรทัศน์สาธารณะของ

เนเธอร์แลนด์สำหรับโอกาสดังกล่าวอีกด้วย นอกจากนี้ นายสมเภา มีบทบาทพันธมิตรที่เป็นการผสมผสานความเป็นไทยและความเป็นตะวันตกหลายเรื่อง อาทิ ละครอุปรากรเรื่องมัทนา (ดัดแปลงจากบทพระราชนิพนธ์เรื่องมัทนพาทา ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว) แม่นาค และทศชาติ และเคยเป็นวาทยากรรับเชิญให้กับวงออร์เคสตราทั้งในประเทศและต่างประเทศหลายครั้ง และได้นำวงออร์เคสตราของตนเองออกแสดงใน ๔ ทวีป โดยได้ขึ้นแสดงในสถานที่สำคัญระดับโลก เช่น Carnegie Hall ในนครนิวยอร์ก และ Musikverein ในกรุงเวียนนา

ในวงการภาพยนตร์ นายสมเภา มีบทบาทในการเขียนบทภาพยนตร์ การประพันธ์ดนตรี และเป็นที่ปรึกษาด้านดนตรีให้ภาพยนตร์สากลด้วย เช่น การร่วมงานกับ Walt Disney Animation Studios การเขียนบทภาพยนตร์และประพันธ์ดนตรีให้กับภาพยนตร์เรื่อง The Maestro: A Symphony of Terror (ออกฉายปี ๒๕๖๔) ซึ่งได้รับรางวัลจากนานาชาติกว่า ๔๐ รางวัล และการเป็นที่ปรึกษาด้านดนตรีให้กับภาพยนตร์เรื่อง Tár (ออกฉายปี ๒๕๖๕) ซึ่งได้รับการเสนอชื่อชิงรางวัลออสการ์ใน ๖ สาขา

ในด้านงานเขียน นายสมเภา เป็นนักเขียนชาวไทยที่มีผู้อ่านแพร่หลายมากที่สุดในโลกคนหนึ่ง ปัจจุบันมีหนังสือตีพิมพ์กว่า ๑๐๐ เล่ม โดยมีผลงานที่ได้รับการแปลมากกว่า ๑๒ ภาษา และยังเป็นหนึ่งในนักเขียนไทยคนแรกๆ ที่ประสบความสำเร็จในการเขียนนวนิยายภาษาอังกฤษ ออกสู่ตลาดตะวันตก โดยได้รับการตีพิมพ์จากสำนักพิมพ์รายใหญ่ เช่น Penguin, Simon and Schuster, Berkeley Gollancz, และ Atheneum นอกจากจะได้รับความนิยมแล้ว นายสมเภา มีผลงานที่ได้รับการยอมรับจากสถาบันชั้นนำ เช่น นวนิยายเรื่อง Jasmine Nights ติดอันดับหนังสือขายดีของสำนักพิมพ์ Penguin และถูกนำไปใช้ในข้อสอบวัดระดับ GCSE

ในประเทศอังกฤษ และนวนิยาย The Wizard's Apprentice ได้รับการอ้างอิงใน Oxford English Dictionary ว่าเป็นตัวอย่างของการใช้ภาษาอังกฤษที่ถูกต้อง

ผลงานเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านายสมเภา เป็นศิลปินไทยที่ประสบความสำเร็จในหลายแวดวง และได้รับการยอมรับจากหลายประเทศ จนได้รับการเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขา ศิลปะการแสดง (ดนตรีสากล-ประพันธ์เพลงร่วมสมัย) ประจำปี ๒๕๖๕

คณะกรรมการมูลนิธิไทยจึงเห็นสมควรมอบรางวัลการทูตสาธารณะประจำปี ๒๕๖๗ ให้แก่นายสมเภา เนื่องจากบทบาทของนายสมเภา ในการเผยแพร่อัตลักษณ์ของไทยและความสามารถของศิลปินไทยผ่านผลงานด้านดนตรี ภาพยนตร์ และการประพันธ์นวนิยาย จนเป็นที่ยอมรับและชื่นชมอย่างกว้างขวางในนานาประเทศอย่างต่อเนื่องเป็นเวลามากกว่า ๕๐ ปี

กระทรวงการต่างประเทศและมูลนิธิไทยจะประกาศเวลาและรายละเอียดของพิธีมอบรางวัลการทูตสาธารณะต่อไป

สื่อประชาสัมพันธ์

มูลนิธิไทย **Thailand Foundation**